

Premis eduCAC 2022

CINÈFILS

Cinèfils

CATEGORIA A. CENTRES EDUCATIUS BATXILLERAT
INS EUCLIDES

“El cinema és com un diari personal, un portàtil o un monòleg d’algú que intenta justificar-se davant d’ una càmera.”

Jean-Luc Godard

ÍNDEX

- 01** Descripció de l'experiència i seqüència didàctica
- 02** Context educatiu en què s'ha desenvolupat.
- 03** Objectius de l'activitat presentada
- 04** Nombre d'alumnat i de professorat que hi ha participat
- 05** Valoració de l'activitat per part del professorat
- 06** Continguts, temporització i recursos humans i materials

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

Cinèfils és un projecte de col·laboració amb **Radio Pineda** que consisteix en la creació de continguts audiovisuals dissenyats en format càpsula i radiofònic fet per l'alumnat de Cultura Audiovisual de 2n de Batxillerat.

Dins de la matèria de Cultura Audiovisual de 2n de Bat hi ha una part important important de continguts que es dedica a les imatges en moviment i al seu ús per a construir narracions de ficció. Es treballen qüestions relacionades amb el cinema i els moviments cinematogràfics, la televisió i els mitjans de comunicació i tot el que comporta a nivell de narrativa audiovisual. Una manera de transferir aquests coneixements era fer unes càpsules audiovisuals per programar a la ràdio on els espectadors poguessin aprendre a partir de les recomanacions cinematogràfiques i les explicacions que fa l'alumnat sobre aquests temes estudiats a l'aula.

Fomentant el pensament reflexiu, el treball cooperatiu i el diàleg, es promou la seva autonomia, la seva capacitat de comprendre i d'actuar en el món i fomentar una mirada cap a l'univers cinematogràfic que ha configurat part del seu aprenentatge els dota de compromís com a consumidors i productors d'un format divulgatiu.

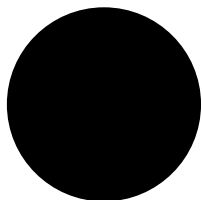
Aquesta experiència també respon a la necessitat de donar un espai en un mitjà de comunicació a l'alumnat i això implica oferir-los coneixements i també donar-los la iniciativa, el temps i l'espai per que s'expressin. En establir la relació dels contextos personals del seu entorn amb els continguts curriculars, es pot propiciar un efecte transformador en la vida de l'alumnat, cosa que fa que es reconeixin com a membres de la societat en què viuen i desenvolupin idees d'interacció comunicativa responsable i compromesa.

El resultat del procés són unes creacions audiovisuals fetes a partir de l'anàlisi i l'estudi de films representatius de la Història del Cinema que han configurat la relació amb el seu entorn més immediat i una revisió que ha propiciat una càpsula divulgativa dels coneixements apresos.

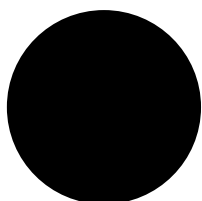
A continuació s'explica l'estructura de la seqüència didàctica que comença per un procés de diàleg, que continua amb una creació d'un guió i d'una escaleta i finalment acaba amb la creació d'un producte audiovisual i amb la seva avaluació conjunta. Es poden veure els programes [Ràdio Pineda](#).

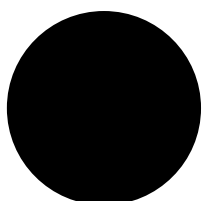
SEQÜÈNCA DIDÀCTICA

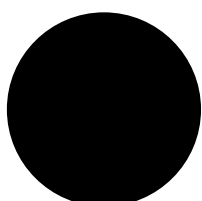
Debat inicial. A partir de les pel·lícules estudiades en els moviments cinematogràfics i dins del cinema d'autor, vam fer una tria inicial del les pel·lícules que podrien ser treballades i en grups de 4 alumnes vam començar a pensar la relació de l'entorn amb el film.

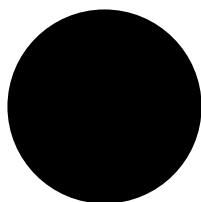
Guió Tècnic i escaleta. es va continuar amb l'elaboració del guió tècnic il·lustrat l'audiovisual per tal de veure el nombre de plans, tipologies, exemples.... que s'han requerit en aquest projecte.

Enregistrament i edició del clip. El procés de creació va continuar amb el rodatge i la tria de les imatges i dels clips de vídeo que configurarien l'audiovisual

Avaluació i coavaluació. Les rúbriques d'avaluació es coneixien des de l'inici de la proposta a tots els nivells: guió, escaleta, els moviments de càmera i el muntatge, la caracterització dels personatges, la qualitat interpretativa dels actors i actrius, etc. Durant la posada en comú a classe, vam fer servir una pauta amb els diferents criteris d'avaluació en un exercici de valoració crítica personal de tots els vídeos presentats (coavaluació).

Difusió dels treballs a la graella de Ràdio Pineda. Un cop revisats després de l'avaluació es van donar a Ràdio Pineda per tal que poguessin estar a la seva graella de programació. Aquests s'aniran penjant a la web de Ràdio Pineda amb una freqüència quinzenal fins a finals d'aquest curs.

RÚBRICA

Ítems	0.25	0.5	0.75	1
Anàlisi	S'hauria d'haver analitzat millor. Contingut fluïx.	El contingut i la d'anàlisi prèvia és correcte.	Es percep que s'ha analitzat i s'ha sabut aplicar fent un bon ús.	L'anàlisi ha estat molt bona i el contingut excel·lent
Justificació tema i objectius	La justificació del tema és poc coherent. No s'han complert els objectius.	La justificació del tema és adequada i es compleixen gairebé tots els objectius.	La justificació del tema és bona i es compleixen tots els objectius.	La justificació del tema és excel·lent i s'han complert tots els objectius.
Escaleta	L'escaleta és incompleta. No compleix els requisits mínims.	L'escaleta és correcta i compleix els requisits tècnics.	L'escaleta és completa i compleix els requisits, es veu la correlació.	Escaleta excel·lent. Completa, bona presentació, se n'ha fet un ús real. Plans amb coherència.
Guió	Es percep que ha mancat un guió previ.	El guió és correcte pel videoclip, però s'hauria d'haver treballat més.	Es nota que hi ha hagut un treball previ de guió. El guió és adequat pel videoclip.	El guió està molt ben treballat i això enriqueix tot el producte final.
Moviments de càmera	Els moviments de càmera són insuficients i/o incorrectes en algun cas.	Moviments de càmera força correctes.	Moviments de càmera adequats al que s'explica i gravats de forma correcte.	Els moviments estan gravats de manera excel·lent. Se'n fa molt bon ús
Plans i angles	Els plans i angles són molt poc adequats pel que s'explica i/o són insuficients.	L'ordre en el qual s'ha utilitzat els plans, en algun moment, no és del tot correcte. Algun angle s'adequa poc al significat.	Els plans estan ben ordenats, hi ha un bon lligam significatiu amb el que s'explica. Els angles són ben trobats.	L'ordre dels plans ha estat molt pensat, és excel·lent i enriqueix tot el producte final. Els angles també.
Inserció de veu en off	És incorrecte. El so no és l'adequat i al ritme al que es parla tampoc.	És correcte, però a vegades no es sent prou bé. És excessiva pel que cal explicar.	És bona, s'adequa a les necessitats. El so és net, sense soroll ni distorsió.	El so és excel·lent, el ritme i el volum sonor també. S'ha sabut col·locar molt bé.
So	És incorrecte. S'ha col·locat el so de manera errònia o no es sent bé degut a distorsions, volum...Gairebé no s'utilitza.	Es fa un ús correcte del so, podria estar més ben muntat o haver-ne escollit un de millor.	Es fa un bon ús del so. Els moments on apareix són encertats.	Es fa molt bon ús del so. Apareix de manera que enriqueix el documental.
Subtítols, retolació i crèdits	Hi ha faltes d'ortografia. La tipografia no és l'adequada, el temps en què apareixen tampoc, manquen crèdits...	Se'n fa un ús correcte però hi ha algun error.	Els crèdits estan molt bé. No hi ha faltes ortogràfiques, la tipografia és l'adequada, el temps també i hi apareix tothom.	S'han sabut fer i muntar de manera excel·lent. Són originals i tenen un caire professional a tot el projecte.
Qualitat estètica final	Hi ha hagut una manca de treball durant la pre producció, la producció i a la post-producció. El projecte té errors greus que no s'han solucionat. La durada és correcte.	S'ha treballat però el producte final obtingut és fluïx. Falta polidesa, es perceben petits errors que es podien haver arreglat. La durada és similar a la que es demana.	Es veu que hi ha hagut molt de treball a totes les facetes de la producció i que s'ha fet de forma acurada buscant el millor resultat possible	La qualitat estètica és excel·lent. S'ha treballat de manera constant, mirant al detall perquè fos un producte de qualitat gairebé professional. La durada és la demanda.

CONTEXT EDUCATIU EN QUÈ S'HA DESENVOLUPAT

L' INS Euclides es troba en el barri de Poblenou, un barri perifèric de Pineda de Mar (més proper al nucli urbà de Calella que al de Pineda de Mar mateix) amb una població de classe treballadora que avui en dia es caracteritza per la seva procedència de realitats socioculturals molt diverses. És un centre d'alta complexitat i és l'únic centre que té el batxillerat Artístic de l'Alt Maresme i això fa que a banda d'un alumnat majoritari del barri, hi hagi alumnes procedents de molts pobles de la comarca que vénen a aquest centre pels estudis específics que s'ofereixen.

En aquest sentit, el projecte, és el resultat del treball col·laboratiu entre alumnat de 2n de Batxillerat que cursen la matèria de Cultura Audiovisual de diferents poblacions de l'Alt Maresme i Ràdio Pineda.

Cal esmentar també que, el nostre centre ha apostat des de fa uns anys en un projecte audiovisual: Euclides TV que propicia un entorn en el que la imatge audiovisual ha esdevingut una eina bàsica en la docència. En aquest sentit, el nostre centre compta amb una llarga tradició per part dels alumnes i membres de l'equip docent en la realització de projectes audiovisuals integradors.

***realització de
projectes
audiovisuals
integradors***

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT PRESENTADA

Els objectius curriculars que potencia aquesta experiència són:

1. Conèixer els orígens i fonaments històrics de les tecnologies fotogràfica i audiovisual, i de les seves interrelacions, evolució i influència en el context cultural, social, artístic i comunicatiu.
2. Reconèixer i emprar amb propietat els codis específics del llenguatge visual i audiovisual, especialment els del llenguatge cinematogràfic, televisiu.
3. Conèixer i analitzar els aspectes estètics, expressius i tècnics dels mitjans de comunicació, per tal d'interpretar els productes visuals i audiovisuals.
4. Produir imatges tecnològiques fixes i mòbils amb correcció tècnica i expressiva, emprant tecnologia fotogràfica analògica i digital, videogràfica i altres tecnologies a l'abast.
5. Cercar alternatives tecnològiques adequades a determinades situacions comunicatives per a la producció de missatges visuals o audiovisuals i apreciar les diverses tecnologies de captació i generació d'imatges, com un mitjà adequat per a l'auto expressió, la creació artística i la comunicació d'idees.
6. Valorar la importància dels missatges visuals i audiovisuals dels mitjans de comunicació de massa en la societat actual i mostrar una actitud crítica, especialment envers els productes estereotipats, tant des del punt de vista de la persona emissora-creadora com de la receptora-consumidora.
7. Aplicar coneixements de producció d'imatges tecnològiques en la realització de projectes, desenvolupant diferents dinàmiques de treball individual i en grup, de manera activa, planificada i responsable.
8. Comportar-se de manera responsable a l'aula i als espais específics, fent un ús adequat dels materials, estris i maquinari i mantenint en bones condicions les instal·lacions i els espais.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES DEL BATXILLERAT

Les competències bàsiques d'aquesta proposta treballades de batxillerat són:

- La competència comunicativa, en la producció de missatges visuals i audiovisuals, amb el coneixement dels processos, estructures i produccions comunicatius i dels mitjans de comunicació de massa presents en la Cultura Audiovisual.
- Competència en recerca, tant pel que fa a l'àmbit personal com metodològic, emprant estratègies per conèixer, interpretar i valorar els productes i les creacions de la Cultura Audiovisual i ajudant a establir relacions entre diferents tipus de llenguatges.
- Competència en el tractament i la gestió de la informació com a mecanisme fonamental per aprendre i valorar les creacions i els productes visuals i audiovisuals i consolidar el pensament relacional.
- Competència digital, com a domini de l'instrumental bàsic necessari per a les creacions i produccions visuals i audiovisuals i com a eina cultural, Cultura Audiovisual pel que fa al coneixement de les convergències de continguts i mitjans que conformen el context social.
- Competència personal i interpersonal, en la creació i producció col·lectiva de productes visuals i audiovisuals, pròpies dels nous processos de comunicació, intercanvi i cooperació global que possibilita la Cultura Audiovisual.
- I, finalment, de la competència en el coneixement i la interacció amb el món, per la utilització de les eines telemàtiques audiovisuals per al coneixement i la valoració dels fenòmens globals, d'identitat col·lectiva i intercultural que ofereix la Cultura Audiovisual,

Les competències específiques de la matèria de Cultura Audiovisual:

- Competència comunicativa visual i audiovisual el coneixement i utilització del llenguatge visual i audiovisual; dels processos de creació, producció, distribució i exhibició dels productes visuals i audiovisuals; de les tecnologies d'enregistrament i creació visual i audiovisual; i de les audiències en el context de recepció dels productes i creacions visuals i audiovisuals. L'alumnat ha pogut aplicar en els seus projectes els diferents conceptes apresos a la matèria (composició de la imatge, tipologia de plans, tipus de muntatge, angulacions...) per tal de comunicar la seva proposta.
- Competència en la sensibilitat estètica en la facultat de percebre les qualitats plàstiques i emotives dels productes visuals i audiovisuals permetent identificar els valors sensorials, formals i expressius d'aquests productes.
- Competència en la creativitat artística es refereix a l'autoconeixement i gestió del propi imaginari visual i audiovisual com a persones productores, consumidores i usuàries dins el context artístic i dels mitjans de comunicació de massa.
- Competència cultural artística s'entén com la capacitat de conèixer, comprendre, apreciar i saber analitzar, des del seu context social i cultural, les diverses produccions visuals i audiovisuals. Inclou la interpretació, la reflexió i l'actitud crítica envers els productes visuals i audiovisuals com a manifestacions que, a banda d'una vàlua estètica, tenen una dimensió social amb valors ideològics i culturals.

NOMBRE D'ALUMNAT I DE PROFESSORAT

L'activitat que s'ha dut a terme ha estat una activitat que ha implicat a 33 alumnes 2n de BAT i 1 professora.

VALORACIÓ DE L'ACTIVITAT PER PART DEL PROFESSORAT

La realització d'aquests tipus de treballs audiovisuals sempre ens porten a fer-ne una valoració molt positiva. Posar en marxa petites produccions audiovisuals col·lectives, després de fer tot el procés creatiu, és una manera molt estimulant de treballar pels alumnes. Se'ls dona molta llibertat a l'hora d'escollir els temes i introduir els elements que a ells volen explicar. L'alumne se sent protagonista d'aquest procés ja que ell el crea, el desenvolupa i és l'autor del resultat final.

Es valora molt positivament també el fet de tractar-se d'un treball en grup i també ajudar a tenir una actitud crítica però alhora respectuosa davant de les idees i els treballs que exposen els companys. S'intenta fomentar el seu desenvolupament ja que s'han d'espavilar per buscar els mitjans que els ajudin a materialitzar les seves idees i acostumar-se al treball cooperatiu. Aquest tipus d'experiències els fa adonar de la importància i la força que té el llenguatge audiovisual. Alhora entenen que, com tot llenguatge, té les seves normes i les seves característiques que cal saber aplicar.

D'aquesta experiència es vol destacar que proporciona l'oportunitat per contrastar, aprendre i en definitiva, ser més crítics a partir de les seves pròpies creacions, ja que:

- Facilita un procés d'extreure conclusions pròpies a partir de productes audiovisuals.
- Permet que l'alumnat pugui debatre en grup, aportant i justificant les seves opinions.
- Facilita l'estudi de la narrativa audiovisual i dels moviments cinematogràfics
- Permet que l'alumnat pugui reconstruir relats a partir de la necessitat de relacionar el seu entorn amb el món del cinema.
- Obliga l'alumnat a planificar el seu treball: la recollida i tractament de la informació, la formulació dels objectius que es pretenen l'exercici, la metodologia, l'elaboració dels guions, , etc. En definitiva, l'alumnat ha de dissenyar la seva estratègia d'aprenentatge.
- És un instrument que facilita el tractament de la diversitat, que és un dels problemes més difícils de resoldre perquè permet la participació de tot l'alumnat, que es responsabilitza de les diferents tasques que s'han de realitzar en tot el procés.
- Potencia el treball cooperatiu.

CONTINGUTS, TEMPORITZACIÓ I RECURSOS HUMANS I MATERIALS

Els continguts treballats al Batxillerat són:

La imatge tecnològica en moviment

- La imatge audiovisual i la seva capacitat narrativa. Els elements bàsics del llenguatge audiovisual i els seus codis: enquadrament, pla, moviments de càmera, transicions i seqüència. Anàlisi i interpretació de les imatges en moviment.
- Caracterització del muntatge audiovisual i de la noció de temps: el guió, la narració i la continuïtat temporal i espacial. Experimentació a partir de la realització, edició i postproducció de documents audiovisuals senzills.
- Fonaments tecnològics de la imatge audiovisual: la càmera de vídeo digital i l'edició no lineal. · Caracterització de les tipologies, to i expressivitat del so en el mitjà audiovisual. Experimentació a partir de sistemes i equipaments de captura, registre, tractament i reproducció d'imatges i sons. Imatge i significat
- La dimensió estètica i lúdica dels productes audiovisuals. Interpretació dels valors ideològics de les produccions audiovisuals i rebuig dels continguts que promouen situacions de discriminació i exclusió. La cultura audiovisual i la societat contemporània
- Ús de metodologies per a l'anàlisi i la interpretació de les imatges en moviment. · Valoració dels contextos de recepció i ús dels mitjans de comunicació de massa: programacions, públic i audiències. Reflexió a l'entorn dels components dels mitjans de comunicació.

RECURSOS HUMANS I MATERIALS

Recursos humans: alumnat dels cursos participants i professora de Cultura Audiovisual

Recursos materials: aules, mòbils, càmeres de vídeo (servei de préstec del centre) i canó de projecció

TEMPORITZACIÓ

Activitats inicials

Debat inicial i anàlisi dels films (2 hores).
- Creació de l'escaleta i el guió tècnic de la càpsula (4 hores).

- 2a quinzena de gener

Activitats de desenvolupament

- Edició (fora de l'horari escolar).
- Tutorització per part de la professora (presencial i online).

- 1a quinzena de febrer

Activitats de síntesi

Posada en comú:
Projecció i avaluació conjunta dels productes finals

- 2 quinzena de febrer